

Parçalanmış dünya Bakıda bərpa edilir

İlham Əliyev: ... Biz israr etdik ki, bu heykəl oradan təxliyə edilsin. Çünkü bunu özümüzə təhqir hesab etdik. Bir çox hallarda özünü mənəvi lider kimi qələmə verən Fransa kimi bir ölkədə belə hallar qəbul edilməzdir. Heykəlin Evian şəhərindən Parisdəki Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin qarşısında olan bağcaya təxliyə edilməsi üçün bizə bir neçə ay lazımlı oldu və hazırda Nətəvanın abidəsi oradadır

Martin 14-də Bakıda, "Gülüstan" sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin himayəsində Nizami Gencəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə "Parçalanmış dünyanın bərpası" mövzusunda XI Qlobal Bakı Forumu işə başlayıb.

AZƏRTAC xəbor verir ki, Prezident İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində iştirak edib.

Dünyanın ehtiyacı var...

Qonaqları salamlayan Prezident İlham Əliyev onla-ri uzun illər bundan avəl qlobal məqyasda aparıcı bey- nəlxalq konfranslardan birlə-nə çəvrilmiş ənənəvi Forumda görkəməndən məmən- luğunu ifadə etdi: "Hesab edirəm ki, Bakı Qlobal Forumu Davos Dünya İqtisadi Forumu, Münxen Təhlükəsizlik Konfransı kimi aparıcı beynəlxalq forumlarla bir cərgədədir. Nizami Gencəvi Beynəlxalq Mərkəzinin potensialı, işfırakçıların siyahisi baxımından biz həqiqətən də görürük ki, her il Bakıda keçirilən müzakirələr müxtəlif mühüm beynəlxalq məsələləri daha yaxşı anlamaga imkan verir".

Dünyanın sərtələ dəyişdiyi və yeni qeyri-sabitlik və qarşılurma ocaqlarının meydana çıxdığını tössüf-ləndirdi bildirən dövlətimi-zin başçısı öten il müzakirə edilmiş məsələlərlər builki mövzular arasında nəzər-çəpacaq dəyişikliklər oldu-

"Bələ-liklə, biz 2020-ci ilin sent-yabr-no-yabr aylarında onla-ra dərs vermək məcburiyyətində ol-duk və dündündük ki, bu dərs onlara kifayət edəcək və onlar başa düşəcəklər ki, xarici qızılverə gəvernenin başqa ölkənin torpaqlarını işgal altına saxla- mağın vaxtı artıq bitib" - deyən dövləti-mizin rəhbəri vurğuya ki, 2020-ci il noyabrın 10-da Ermenistanın imzala- maq məcburiyyətində olduğunu kapitulya-siya aktına əsasən onlar o zaman bizim nəzarətimizdən olmayan Qarabağın qalan tərəfindən işgalçı qızılverələrinin çıxarmاق öhdəliyini üzərinə götürdülər, lakin 3 il ərzində onlar bunu etmedilər. Onlar örnəki on beş minlik hərbi kontingentini ərazidən çıxarımadı, onlar ikinci Qarabağ mühərbişəndən sonra kommunikasiya yolları üzərində nəzərətini olmadıqdan faydalanaqaraq silah, mina və surxaları qacaqmalılıq yolu ilə Qarabağa göndərdilər. Kom- munikasiya yolları üzərində nəzər bizi- zə keçidkən sonra qacaqmalılıq da-yandı. Buna baxmayaraq, sonuncu anti- terror əməliyyatı zamanı bizim ağır tex-nika və zirehli məşinlər daxil olmaqla məhv edilmiş və qənimət olaraq gö-türülmiş hərbi sursatları dəyişir bir milyard dollara yaxın olmuşdur. Ikinci Qarabağ mühərbişə zamani hərbi qənimətlər və məhv edilmiş texnikanın, sursatın dəyişir 5 milyard dollara yaxın idi. Sual olunur ki, Ermenistan bütün bizi-pəl haradan əldə edib? Əlbəttə, aydın- di ki, bize qarşı istifadə etdikləri bütün silahlardan onlara təmənnasız verilmişdir.

Silahlar Ermenistana təmənnasız verilmişdi

Antiterror əməliyyatı ilə bağlı beynəlxalq reaksiyaya diqqət çəkən dövləti-mizin başçısı söyləyib ki, əksər hallarda bu reaksiya tamamilə adekvat olmuşdur: "Beynəlxalq birlək, mütəxəlif ölkə və beynəlxalq təşkilatlar öz açılamlarında, həbələ bizimlə pər-dearaxası temaslarda qeyd edirlər ki, onlar bizim bunu etmek məcburiyyətindən qaldırmışdır. Anlayış var ki, anti-terror əməliyyatindən öncə Ermenistan ikinci qırımızı tətəmizlə ke-çib və ümumiyyətde beynəlxalq birlərin buna reaksiyası tama-mile müsbət olmuşdur".

Beynəlxalq reaksiya haqqında fikir bildirən Prezident İlham Əliyev bir ölkənin mövqeyinin təsəssüflü qeyd edib: "Bu mənəvi beynəlxalq ictihadıyanın yanaması ilə ziddiyətli təşkil edir. Bu ölkə Fransadır. Mən buna olduqca tössüf edirəm, çünki 1990-ci illərin əvvəlindən Azərbaycan və Fransa arasındakı münasibətlər müsbət ictihametdə inkişaf edib. Cəoxsaylı yüksək səviyyəli soñərlər baş tutub, biznes sahəsində faal tomaslar olub, iki ölkənin 13 şəhəri digər il qardaşlaşma mü-nasibətlərinə malik olub.

Lakin Fransa hökumətinin ikinci Qarabağ mühərbişənin və antiterror əməliyyatının münasibəti tamamilə qeyri-adekvat ol-du. Onlar tərəfindən bu məsələlərin BMT Təhlükəsizlik Şurasına çıxarılmasına və Azərbaycana qarşı sanksiyaların többiq edilmesinə bəs dəhəd edilib - yön, etmədiyim bir əməlo görə. Biz beynəlxalq hüquq ziddi olan addim atmamışq. Beş cəhdin hər bir uğırusu oldu, çünki Təhlükəsizlik Şurasının di-ğer üzvləri bunu dəstekləmədi. Daha sonra Avropa İttifaqı çərçivəsində Azərbaycana qarşı sanksiyaların többiqinə bir neçə cəhd edilib. Həmin cəhdələr də ugursuz oldu. Avropa İttifaqı ölkələrinin əksəriyyəti bunu dəstekləmədi.

Təsəssüflər olsun ki, bundan sonra baş verənləri normal dərk etmek mümkün deyil. Fransada, Azərbaycanın şəhərləri-

Nəticə sıfra bərabər idi

"Qeyd etdiyim ki- mi, öten görüşümüzdən bu yana dünyada, elcə də regionumuzda çox hadisələr baş verib. Re-gionumuzdakı dəyişiklər lokal xarakterli kimi görünə bilər, əslində isə, zənnimə, onların daha geniş fasadları var. Cənubi bir fromanın bərpa etməsi ilə baş verən əsas geosiyasi dəyişiklik Azərbaycanın orası bütövlüy və suverenliyinin tam bərpasıdır. Bu, həqiqətən de çox ciddi geosiyasi dəyişiklikdir ki, fikriməcə hell olunmam kimi gürünən münəqışlərin həlli çox müsbət təsir göstərəcək" - deyən dövlətimizin başçısı uzun illər ərzində münəqışının səhər yolu həlli tapmaq üçün fealiyyət göstərmişdir. Münəqışının səhər yolu ilə baş vermodiyine tövüsfləndirildi. Münəqışının 28 illik so-morosiz fəaliyyətindən söz açıb: "Nəticə sıfra bərabər idi. İndi biz keçmişə nəzər salıb 28 ilin necə keçidiyini təhlili edəndə tam emin oluruk ki, Minsk qrupunun əsas məqsədi münəqışının hell etmək deyil, onu dəndurmaq. Ermenistanı işgallənəmədən etmək və işgalla barışmali olduğumuzun qacılmalıdır".

Özünü mənəvi lider kimi qələmə verən Fransa kimi bir ölkədə belə hallar qəbul edilməzdir

rinin uğursuz olması idi.

Bu hadisədən sonra hakimiyət orqanları boyanı yumqa və heykələr bərpa etmək əvəzinə onu, sadəcə, bükədlər və heykələ bələ bükülmüş vəziyyətdə bir və ya iki ay qaldı. Vandalizm dayandırmaqla bağlı bəlkədə səfirlilik işləri və tədbirin keçirilməsi zamanı Azərbaycannın feal tərəfdəsi olacaqdır. COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi Azərbaycana yaşlı keçidə bəlgə seyrlərinin qəbul edilməsidir. Dəfələrle ictimai bəyanatlarında da dediyim ki, neft və qaz sərvətlərinə sahib olmamız bizim gü-nahımız deyil və biz buna görə tənqid edilməyən cəhdə vətənəməsi deyil. Həsab edirəm ki, bizi tonqid etməyə cəhd göstərənlər və bu qlobal tədbirdə ev sahibliyi etmək şərəfinə bizi layiq görenlər anlaşımlıdır ki, bizim niyyətimiz olmamışdır. Artıq yaşlı keçidə bağlı bütün gördürüm işlərin praktiki nəticələri var.

Ötən ilin oktyabrında biz Qəfqazın Mərkəzi Asiya regionunun 230 meqavat gücündən etibarən böyük güləş elektrik stansiyasının açılışında tədbirin Bakıda keçirilməsi müştəqil yaşayın və heç kəsden asılı olmayan bir ölkənin uğurla inkişaf edə biləsini, respublikamızın 30 ilde apardığı düzgün si-yasotu nümayiş etdirməyə imkan verəcək. "Praktiki nöqtəyi-nozordan isə bu, biziñ üçün həmroylıyə töhfə vermək füsrəti olacaq. Cünki bizim dördüncü sedriyilimiz noticeində 120 üzvlə BMT-dən sonra ikinci en böyük beynəlxalq təsisat olan Qosulmama Hərəkatının xüsusi ab-hava yarandı. Avropa İttifaqının 9 üzvü ilə Azərbaycan strateji tərəf- daslığı dair beynənnəmə imza- laşdırıb. Biz 50-dən çox ölkəni birləşdirən İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatının üz-vüyüğü. Yəni, biz müxtəlif ölkələri bir araya getirmək imkanına malik və bən-gılı məsələlərinin hell edilməsi üçün möhəz buna ehtiyac var".

Sunakın Forum istirakçılara məktublarını oxuyublar.

Qeyd edək ki, Nizami Gencəvi Beynəlxalq Mərkəzi global problemlərin həlli yollarını araşdırın və bərədə dünya icməyə-yətini məlumatlaşdırın mühüm beynəlxalq platformaya cəvərilər. Möhəz bunun noticisi- dir, Mərkəzin təşkil etdiyi tədbirlərə məraq ildən-ildə artmaqdadır.

Bu dəfə "Parçalanmış dünyanın bərpası" ("Fixing The Fractured World") mövzusuna həsr olunan XI Qlobal Bakı Forumuna bir

çox ölkələrin, elcə də nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarının nümayəndəleri qatılıblar. Forumda 70-dən artıq ölkədən 350-dən çox qonaq iştirak edir.

Martin 16-dak davam edəcək Forumda COP28-in noticələri və COP29-a hazırlıq məqsədi global muzakirələr aparılacaq, yəni dünya nizamətinə tohridə yaranan amillər, cümlədən təhlükəsizlik məsesələri və sülhün tomin olunması üçün perspektivlər, parçalanmış dünyada dayanıqlığın qurulmasına, onun global səhər təsirinə nəzər salınma-qaq, qarşıda duran çağırışların həlli yolları

müzakirə olunacaq, dünyani sarsıdan münəqışlər, məqətəhdidlər, o cümlədən iqlim, qida və nüvə təhlükəsizliyi problemlərinə toxunulacaq. Eyni zamanda, qlobal idarəetmə hərbi və iqtisadi ittifaqların rolü, regional perspektivlər, Avropa İttifaqı və onun qonşuları ilə münasibətləri, gənclər siyaseti, qlobal çağırışlara qarşı davamlılığın artırma-yanı, qeyri-berabərlik, təbii cəhətərlərin azlığı və miqrasiya məsələlərinə toxunulacaq, sünü intellekt, dərslər və kibersəlahərlər dövründə yeni təhlükəsizlik nümunələri bərədə muzakirələr aparılacaq.

Əvvəlcə xatirə fotosu çəkdirilib.

Nizami Gencəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin XI Qlobal Bakı Forumunu açıq elan edib.

Dövlətimizin başçısı açılış mərasimində çıxış edib.

Dövlətimizin başçısı açılış mərasimində çıxış edib.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

<p

